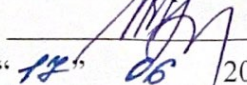

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Ігор ГЕРУШ
"18" 06 2021р.

**ДОВІДНИК ДЛЯ СТУДЕНТА
(СИЛАБУС)
з вивчення навчальної дисципліни
«ОСНОВИ МЕДИЧНОГО ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОГО
ТОВАРОЗНАВСТВА»**

Галузь знань 22 Охорона здоров'я
(код і назва галузі знань)

Спеціальність 226 Фармація, промислова фармація
(код і назва спеціальності)

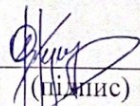
Освітній ступінь молодший бакалавр
(магістр, бакалавр, молодший бакалавр)

Курс навчання 2 (на основі повної загальної середньої освіти)

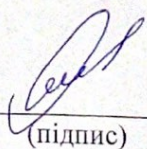
Форма навчання денна
(денна, заочна, дистанційна)

Кафедра фармації
(назва кафедри)

Схвалено на методичній нараді кафедри фармації «04» червня 2021 року (протокол №20).

Завідувач кафедри, доцент Олег ГЕРУШ
(підпис)

Схвалено предметною (цикловою) методичною комісією з дисциплін «16» червня 2021 року (протокол № 6).

Голова предметної (циклової) комісії фармацевтичних дисциплін, доцент Олександра ГОРОШКО
(підпис)

Чернівці – 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ ПРО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Кафедра	Фармації
Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічних працівників, посада, науковий ступінь, вчене звання, e-mail	Ілацук Павліна Григорівна – асистент кафедри klepach.pavlina.intf18@bsmu.edu.ua 0996498933 Веля Марія Іванівна – асистент кафедри maria.velia@bsmu.edu.ua 0669554233 Пазинюк Анна Юріївна – викладач фахового коледжу БДМУ pazyniuk.anna.ff15@bsmu.edu.ua 0963764688
Веб-сторінка кафедри на офіційному веб-сайті університету	https://www.bsmu.edu.ua/farmatsiyi/
Веб-сайт кафедри	http://pharmak.bsmu.edu.ua/
E-mail	pharmacy@bsmu.edu.ua
Адреса	м. Чернівці, вул. Чорноморська, 17А
Контактний телефон	+38 (0372) 55-92-89

2. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Статус дисципліни	нормативна
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90
Лекції	16
Практичні заняття	16
Самостійна робота	58
Вид заключного контролю	залік

3. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (АНОТАЦІЯ)

Основи медичного та фармацевтичного товарознавства – одна з основних професійно-практичних дисциплін, вивчення якої дає змогу майбутнім фахівцям досконало володіти знаннями та вміннями, необхідними для виконання професійних товарознавчих функцій: приймання товару, проведення товарознавчого аналізу, організації необхідних умов зберігання тощо.

4. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Перелік нормативних документів:

- Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-u-vidnu-bukovinskij-derzhavnij-medichnij-universitet.pdf>);
- Інструкція щодо оцінювання навчальної діяльності студентів БДМУ в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/bdmu-instrukciya-shhodo-ocinyuvannya-%D1%94kts-2014-3.pdf>);
- Положення про порядок відпрацювання пропущених та незарахованих занять (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/reworks.pdf>);
- Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/polozhennya-pro-apelyacziyu-rezultativ-pidsumkovogo-kontrolyu-znan.pdf>);

- Кодекс академічної доброчесності (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/kodeks_academic_faith.pdf);
- Морально-етичний кодекс студентів (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/ethics_code.docx);
- Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/antiplagiat-1.pdf>);
- Положення про порядок та умови обрання студентами вибірових дисциплін (https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/nakaz_polozhennyz_vybirkovi_dyscypliny_2020.pdf);
- Правила внутрішнього трудового розпорядку Вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (<https://www.bsmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/17.1-bdmu-kolektivnij-dogovir-dodatok.doc>).

4.2. Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації;
- списування під час контролю знань заборонені;
- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

4.3. Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку університету, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні зі студентами та викладачами, медичним персоналом закладів охорони здоров'я;
- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

4.4. Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх навчальних заняттях (лекціях, практичних (семінарських) заняттях, підсумковому модульному контролі) є обов'язковою з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважних причин).

4.5. Політика дедлайну та відпрацювання пропущених або незарахованих занять здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання пропущених або незарахованих занять та консультацій.

5. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ)

Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
Мікробіологія з основами генетики	Організація та економіка фармації
Фізика	Технологія ліків
Неорганічна та органічна хімія	Менеджмент та маркетинг у фармації
Фармакологія	

6. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Метою викладання навчальної дисципліни є вивчення факторів, які зумовлюють якість товарів; удосконалення методів контролю якості товарів; організація раціональних способів зберігання товарів; оволодіння технікою проведення товарознавчого аналізу; вивчення вимог щодо забезпечення якості товарів і матеріалів та правил їх приймання.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Основи медичного та фармацевтичного товарознавства» є:

- Вивчення нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик;
- Вивчення методики проведення товарознавчого аналізу, приймання різних груп товарів, організування їх зберігання, транспортування та реалізації.

Предмет. Навчальна дисципліна «Основи медичного та фармацевтичного товарознавства» спрямована на формування в майбутнього фахівця необхідного обсягу знань, вмінь, які необхідні для проведення товарознавчої експертизи та поповнення знань з окремих товарознавчих питань, які студенти отримали при вивченні інших дисциплін.

7. КОМПЕТЕНТНОСТІ.

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей:**

- *інтегральних:*

Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних, технологічних, біомедичних та соціально-економічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.

- *загальних:*

ЗК 1. Здатність застосовувати одержані знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність до вирішення професійних проблем та поставлених завдань.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- *спеціальних:*

ФК 6. Здатність організувати діяльність аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, виробами медичного призначення відповідно до вимог Належної аптечної практики (GPP) та інших організаційно-правових норм фармацевтичного законодавства.

ФК 12. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та виробів медичного призначення відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP).

8. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

ПРЗ 1. Знання структури сучасної системи охорони здоров'я України; основ законодавства в системі охорони здоров'я та основних нормативно-правових документів, що регламентують фармацевтичну діяльність.

ПРЗ 2. Знання принципів організації роботи та управління аптечними закладами та їх структурними підрозділами.

ПРЗ 4. Знання принципів організації фармацевтичної допомоги різним групам населення та категоріям хворих.

ПРФ 6. Використовувати знання номенклатури, фармакокінетики та фармакодинаміки лікарських засобів з метою забезпечення ефективного і безпечного їх застосування; рекомендувати споживачам лікарські засоби та товари аптечного асортименту з наданням консультативної допомоги.

9. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин 3 кредитів ЄКТС.

Тема 1. Товарознавство як наукова дисципліна. Класифікація і кодування товарів

ЛЕКЦІЯ

Поняття “товар” і “товарознавство”. Виникнення і розвиток товарознавства. Інтеграція з іншими профільними дисциплінами. Завдання товарознавства на сучасному етапі розвитку медицини і фармації.

Класифікація і кодування товарів, категорії. Мета і призначення класифікації. Ознаки і загальні правила класифікації.

Види класифікації товарів. Кодування товарів. Стандартизація. Нагляд за якістю продукції.

Практичні заняття

Нормативно-технічна документація. Стандартизація. Ознайомлення з нормативно-технічною документацією, стандартизацією, видами стандартів, їх структурою та змістом. Вивчення етапів проведення товарознавчого аналізу медичних і фармацевтичних товарів.

Практичні навички:

- здійснення вибору НТД для товарознавчого оцінювання якості товарів.

Тема 2. Основи матеріалознавства

ЛЕКЦІЯ

Поняття “матеріалознавство”. Вимоги до матеріалів для виготовлення медичних виробів. Загальні відомості про властивості матеріалів. Класифікація металів та сплавів, їх коротка товарознавча характеристика. Неметалеві матеріали. Полімери, загальна характеристика, застосування у фармації. Вимоги до якості маркування, пакування, умов зберігання, стерилізація.

Гума, її класифікація. Одержання каучуку. Технологічний процес виготовлення гумових виробів. Старіння, зберігання, відновлення гумових виробів. Скло і керамічні матеріали. Дерев'яні матеріали. Шкіра та її замітники. Перев'язувальні матеріали і готові перев'язувальні засоби.

Практичні заняття

Класифікація і кодування товарів. Вирішення ситуаційних завдань по штриховому, внутрішньому кодуванню.

Перев'язувальні матеріали і готові перев'язувальні засоби. Гумові вироби і предмети догляду за хворими.

Вивчення товарних видів перев'язувальних матеріалів, готових перев'язувальних засобів, оцінювання їх якості.

Вивчення товарних видів гумових виробів, предметів догляду за хворими, проведення товарознавчого аналізу гумових виробів (грілки гумової)

Практичні навички:

- проведення товарознавчого аналізу.
- визначення товарних видів перев'язувальних матеріалів, готових перев'язувальних засобів та оцінка їх якості;
- проведення товарознавчого аналізу гумових виробів (грілки гумової);
- визначення умов зберігання, транспортування, дезінфекції, стерилізації готових перев'язувальних засобів, перев'язувальних матеріалів, гумових виробів.

Тема 3. Засоби та методи стерилізації, які застосовуються в медицині

ЛЕКЦІЯ

Загальні вимоги до методів стерилізації. Фізичні методи стерилізації, їх коротка

характеристика. Хімічні методи стерилізації (газами, розчинами).

Практичні заняття

Обладнання для дезінфекції та стерилізації.

Вивчення товарних видів обладнання для проведення перед стерилізаційної обробки, стерилізації, дезінфекції. Проведення їх товарознавчої характеристики.

Практичні навички:

- визначення методів та засобів стерилізації медичних, фармацевтичних товарів.

Тема 4. Товарознавчі операції в аптечній мережі.

ЛЕКЦІЯ

Класифікація товарознавчих операцій. Приймання товару на аптечний склад. Зберігання товару. Відпускання товару зі складу. Списання товарів.

Практичні заняття

Вивчення змісту, умов складання договору на постачання товару. Вивчення основних документів, що оформляються під час товароруху. Оформлення документації щодо приймання, зберігання, відпуску та списування товарів.

Практичні навички:

- оформлення документації щодо приймання, зберігання, відпуску та списання товарів.

Тема 5. Лікарські засоби та особливості їх зберігання. Готові лікарські форми.

ЛЕКЦІЯ

Вивчення вимог щодо особливостей зберігання лікарських засобів, готових лікарських форм, інших фармацевтичних товарів.

Вивчення видів упаковки готових лікарських форм та загальних вимог до них. Вирішення ситуаційних завдань/

Практичні заняття

Проведення товарознавчого аналізу ГЛФ.

Практичні навички:

- класифікувати лікарські засоби за умовами їх зберігання, транспортування та маркування.

Тема 6. Організація зберігання фармацевтичних товарів в аптечних і лікувальних установах

ЛЕКЦІЯ

Вивчення вимог щодо особливостей зберігання лікарських засобів, готових лікарських форм, інших фармацевтичних товарів.

Організація зберігання фармацевтичних товарів в аптечних та лікувальних закладах.

Практичні заняття

Визначення умов зберігання ГЛФ, та інших фармацевтичних товарів.

Вирішення ситуаційних завдань.

Практичні навички:

- здійснення контролю за термінами придатності товарів.

Тема 7. Тара, закупорювальні засоби і пакувальні матеріали.

ЛЕКЦІЯ

Основні поняття про тару і упаковку. Класифікація тари, закупорювальних засобів і пакувальних матеріалів, вимоги до них.

Зберігання тари, закупорювальних засобів і пакувальних матеріалів.

Практичні заняття

Вивчення вимог до тари, закупорювальних засобів і пакувальних матеріалів та умов їх зберігання.

Вирішення ситуаційних завдань.

Практичні навички

- перевірка правильності маркування товарів обмеженого аптечного асортименту

Тема 8. Товари обмеженого аптечного асортименту

ЛЕКЦІЯ

Хімічні реактиви, асортимент, класифікація. Умови пакування, маркування, транспортування і зберігання хімічних реактивів.

Дезінфікуючі, дезінсекційні та дератизаційні засоби, умови їх пакування, маркування, транспортування та зберігання.

Зберігання і догляд за п'явками медичними.

Практичні заняття

Вивчення вимог до зберігання, маркування, пакування та транспортування хімічних реактивів, дезінфекційних засобів та п'явок медичних.

Вирішення ситуаційних завдань.

Практичні навички

- проведення товарознавчого аналізу хімічних реактивів та засобів для дезінфекції, дезінсекції та дератизації.

10. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма			
	всього	у тому числі		
Л.		П.	С. р.	
Тема 1. Товарознавство як наукова дисципліна. Класифікація і кодування товарів.	10	2	2	6
Тема 2. Основи матеріалознавства. Класифікація металів та сплавів, їх коротка товарознавча характеристика. Неметалеві матеріали. Полімери, загальна характеристика, застосування у фармації. Перев'язувальні матеріали і готові перев'язувальні засоби. Шовні матеріали та хірургічні голки. Гумові вироби і предмети догляду за хворими.	10	2	2	6
Тема 3. Засоби та методи стерилізації, які застосовуються в медицині.	10	2	2	6
Тема 4. Товарознавчі операції в аптечній мережі.	10	2	2	6
Тема 5. Лікарські засоби та особливості їх зберігання. Готові лікарські форми (ГЛФ).	10	2	2	6
Тема 6. Організація зберігання фармацевтичних товарів в аптечних і лікувальних установах.	10	2	2	6
Тема 7. Тара, закупорювальні засоби і пакувальні матеріали.	16	2	2	12
Тема 8. Товари обмеженого аптечного асортименту (хімічні реактиви, дезінфікуючі, дезінсекційні та дератизаційні засоби, п'явки). Залік.	14	2	2	10
Всього годин:	90	16	16	58

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

№ п/п	Назви лекції	К-ть годин
1.	Товарознавство як наукова дисципліна. Класифікація і кодування товарів.	2
2.	Основи матеріалознавства.	2
3.	Засоби та методи стерилізації, які застосовуються в медицині.	2
4.	Товарознавчі операції в аптечній мережі.	2
5.	Лікарські засоби та особливості їх зберігання. Готові лікарські форми (ГЛФ).	2
6.	Організація зберігання фармацевтичних товарів в аптечних і лікувальних установах.	2
7.	Тара, закупорювальні засоби і пакувальні матеріали.	2
8.	Товари обмеженого аптечного асортименту (хімічні реактиви, дезінфікуючі, дезінсекційні та дератизаційні засоби, п'явки). Залік.	2

Всього

16

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачені навчальним планом.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Теми практичного заняття	К-ть годин
1.	Основи товарознавства. Нормативна документація у товарознавчому аналізі. Стандарти якості лікарських засобів та медичних товарів.	2
2.	Класифікація товарів. Кодування товарів.	2
3.	Класифікація металів та сплавів, їх коротка товарознавча характеристика. Неметалеві матеріали. Полімери, загальна характеристика, застосування у фармації. Перев'язувальні матеріали і готові перев'язувальні засоби. Шовні матеріали та хірургічні голки. Гумові вироби і предмети догляду за хворими.	2
4.	Засоби і методи стерилізації, які застосовуються у медицині. Обладнання для дезінфекції та стерилізації.	2
5.	Товарознавчі операції в аптечній мережі.	2
6.	Лікарські засоби та особливості їх зберігання. Готові лікарські форми. Організація зберігання фармацевтичних товарів в аптечних і лікувальних установах.	2
7.	Тара, закупорювальні засоби і пакувальні матеріали.	2
8.	Товари обмеженого аптечного асортименту (хімічні реактиви, дезінфікуючі, дезінсекційні та дератизаційні засоби, п'явки). Залік.	2
Всього		16

13. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Теми для самостійного вивчення	К-сть годин
1	Кисень, закис азоту, які застосовуються в медицині. Товарознавчий аналіз кисневої, дихальної та наркозної апаратури. Кисень медичний. Вимоги, які пред'являються до якості кисню медичного. Паспорт на кисень медичний. Балони кисневі і кисневі подушки (асортимент, маркування, технічні вимоги, зберігання). Приймання кисневих балонів і повернення їх постачальнику. Редуктор. Відпускання кисню споживачу з аптеки. Дезінфекційна обробка кисневих подушок і мундштуків після їх використання. Правила техніки безпеки при роботі з киснем. Облік відпущеного 6 кисню. Закис азоту. Приймання балонів з закисом азоту від постачальника Відпуск складами закису азоту. Порядок використання закису азоту в балонах у лікували них установах. Зберігання і транспортування балонів з закисом азоту. Киснево-дихальна та наркозна апаратура: інгалятори кисневі і апарати для інгаляційного наркозу. Товарознавчі операції при прийманні киснево-дихальної та наркозної апаратури.	6
2	Товарознавчий аналіз інструментів та апаратів для проколів, ін'єкцій і трансфузій. Шприци та голки ін'єкційні одноразового використання, пристрої для внутрішньовенного введення лікарських засобів. Вимоги, які пред'являються до якості інструментів та апаратів для проколів, ін'єкцій і трансфузій. Товарознавчі операції при прийманні інструментів та апаратів для проколів, ін'єкцій і трансфузій. Зберігання та утилізація.	6
3	Товарознавчий аналіз технічних засобів для діагностики захворювань. Товарні види, асортимент приладів та апаратів для діагностики. Класифікація діагностичних приладів за призначенням. Методи дезінфекції та стерилізації частин діагностичної апаратури, які контактують з хворими. Товарознавчий аналіз діагностичних приладів при їх прийманні Догляд за приладами та їх зберігання.	6

4	Окулярна оптика. Товарознавчий аналіз приладів та засобів для дослідження, корекції та захисту органів зору. Аномалії рефракції ока та методи їх корекції. Характеристика та класифікація окулярних лінз. Пакування, маркування та зберігання окулярних лінз. Характеристика та класифікація окулярних оправ. Захисні та спеціалізовані окуляри. Основні прилади і пристрої для дослідження зорових функцій ока. Контактні лінзи.	6
5	Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури. Товарні види та призначення лікувальної апаратури. Асортимент та технічні вимоги. Методи дезінфекції частин лікувальної апаратури, яка контактує з хворим. Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури при її прийманні (відповідність приладу до супроводжуючої документації, комплектність, цілісність пакування, відповідність маркування). Догляд за приладами та їх зберігання.	6
6	Лікувальна апаратура. Електролікувальна апаратура. Апарати для ультра-звукової терапії. Світлолікувальна апаратура. Водолікувальне устаткування. Товарні види та призначення лікувальної апаратури. Асортимент та технічні вимоги. Методи дезінфекції частин лікувальної апаратури, яка контактує з хворим. Товарознавчий аналіз лікувальної апаратури при її прийманні (відповідність приладу до супроводжуючої документації, комплектність, цілісність пакування, відповідність маркування). Догляд за приладами та їх зберігання.	6
7	Товарознавчий аналіз приладів для огляду, ендоскопії та інтроскопії. Товарні види, асортимент приладів для огляду, ендоскопії та інтроскопії. Класифікація приладів для огляду, ендоскопії та інтроскопії за призначенням. Методи дезінфекції та стерилізації частин приладів для огляду, ендоскопії та інтроскопії, які контактують з хворими. Товарознавчий аналіз приладів для огляду, ендоскопії та інтроскопії при їх прийманні. Догляд за приладами та їх зберігання.	6
8	Товарознавчий аналіз спеціальних інструментів: урологічні, акушерсько-гінекологічні. Класифікація спеціальних інструментів за призначенням. Урологічні інструменти. Катетери, бужі, зонди, пристосування для подрібнення каменів у сечовому міхурі та їх видалення. Акушерсько-гінекологічні інструменти. Інструменти акушерські, інструменти для ембріотомії, інструменти гінекологічні, вакуумні апарати, набір інструментів для переривання вагітності. Призначення кожної групи спеціальних інструментів. Основні елементи та особливості конструкції. Матеріали, які застосовуються для виготовлення спеціальних інструментів. Асортимент. Технічні вимоги. Пакування, маркування, транспортування та зберігання. Способи визначення якості. Стерилізація.	6
9	Товарознавчий аналіз технічних засобів для травматології. Товарні види, асортимент інструментів та обладнання, які застосовуються при роботі з гіпсом. Інструменти для скелетного витягування. Інструменти, які застосовуються при остеосинтезі. Асортимент шин медичних. Класифікація за призначенням обладнання, яке застосовується у травматології, та технічні вимоги до нього. Товарознавчий аналіз інструментів та обладнання для травматології при їх прийманні. Зберігання технічних засобів для травматології.	6
10	Товарознавчий аналіз технічних засобів для лабораторій та аптек. Товарознавчий аналіз інструментів та приладів для лабораторних досліджень. Прилади для відважування та визначення густини. Апаратура для нагрівання та термостаткування. Апаратура для дистиляції. Устаткування для центрифугування та фільтрування.	4
Всього		58

14. ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Не передбачені навчальним планом.

15. ПЕРЕЛІК ТЕОРЕТИЧНИХ ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Товарознавство, його завдання на сучасному етапі розвитку медицини і фармації.
2. Стандартизація, категорії нормативних документів зі стандартизації, структурні елементи стандарту, позначення.
3. Організація державного контролю за якістю товарів фармацевтичного і медичного призначення.
4. Ознаки і загальні правила класифікації товарів.
5. Види кодування товарів.
6. Мета та етапи проведення товарознавчого аналізу.
7. Матеріалознавство, вимоги до матеріалів для виготовлення медичних товарів.
8. Коротка товарознавча характеристика металів та сплавів. Корозія металів та захист від неї.
9. Гума, її класифікація, одержання каучуку.
10. Технологічний процес виготовлення гумових виробів.
11. Старіння гуми. Зберігання та відновлення гумових виробів.
12. Застосування полімерів у фармації, вимоги до якості товарів із пластмас, умови зберігання.
13. Товарні види перев'язувальних матеріалів, готових перев'язувальних засобів, умови їх стерилізації, зберігання.
14. Фізичні методи стерилізації.
15. Хімічні методи стерилізації.
16. Класифікація окулярних лінз, вимоги до окулярів.
17. Класифікація товарознавчих операцій.
18. Поняття про товарорух. Види каналів товароруху, порядок приймання товарів на аптечний склад.
19. Організація зберігання товарів на аптечному складі, порядок їх відпуску та списання.
20. Класифікація ЛЗ, загальні вимоги до умов їх зберігання.
21. Стабільність і термін придатності ЛЗ.
22. Вимоги до тари, упаковки, маркування, транспортування ЛЗ з урахуванням їх фізико-хімічних властивостей.
23. Класифікація ГЛФ, вимоги до їх якості.
24. Види упаковок ГЛФ та загальні вимоги до них.
25. Маркування, транспортування ГЛФ.
26. Організація зберігання ГЛФ.
27. Організація зберігання фармацевтичних товарів в аптечних і лікувальних установах.
28. Поняття про тару, упаковку, класифікація тари.
29. Вимоги до тари, закупорювальних засобів і пакувальних матеріалів.
30. Зберігання тари, закупорювальних засобів і пакувальних матеріалів.
31. Асортимент хімічних реактивів, їх класифікація.
32. Пакування, маркування, транспортування, зберігання хімічних реактивів.
33. Пакування, маркування, транспортування і зберігання дезінфікуючих засобів.
34. Зберігання п'явок медичних і догляд за ними.

16. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ДО ЗАЛІКУ

1. Здійснювати вибір НТД для проведення товарознавчої оцінки якості товарів.
2. Перевіряти правильність маркування товарів та читати штриховий код.
3. Визначати товарні види перев'язувальних матеріалів, готових перев'язувальних засобів, оцінювати їх якість.
4. Проводити товарознавчий аналіз гумових виробів та інших видів товарів.

5. Визначати умови зберігання, транспортування, дезінфекції, стерилізації перев'язувальних матеріалів, готових перев'язувальних засобів, гумових виробів і предметів догляду за хворими.
6. Визначати методи та засоби стерилізації медичних, фармацевтичних товарів.
7. Оформляти документи щодо приймання, зберігання, відпуску та списання товарів.
8. Класифікувати лікарські засоби за умовами їх зберігання, транспортування та маркування.
9. Здійснювати контроль за термінами придатності товарів.
10. Прогнозувати умови зберігання товарів обмеженого аптечного асортименту.
11. Перевіряти відповідність фактичної наявності товарно-матеріальних цінностей у відповідності з супровідними документами.
12. Вміти складати акти про розходження під час отримання товару, готувати рекламації до постачальників за нестачу, брак, неукomплектованість.

17. МЕТОДИ ТА ФОРМИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАЛІКУ

Початковий контроль знань студентів здійснюється на першому занятті, а також під час проведення практичних занять, шляхом усного опитування або написання тестових завдань.

Поточний контроль знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і включає перевірку знань теоретичного матеріалу теми та контроль оволодіння практичними навичками, передбаченими методичними розробками. Перевірка знань студентів здійснюється за допомогою: усного опитування, вирішення тестових і ситуаційних завдань різного ступеня складності.

Підсумковий контроль знань студентів здійснюється під час проведення заліку, який проводиться в усній формі. При виставленні оцінки передбачається з'ясування у студентів знань теоретичного матеріалу згідно переліку питань, ступеня засвоєння практичних навичок, вміння визначати і охарактеризувати товар.

Форми підсумкового контролю успішності навчання є стандартизованими і включають контроль теоретичної та практичної підготовки студентів. Диференційований залік проходить у вигляді таких форм їхньої діяльності: виконання письмової контрольної роботи за теоретичними питаннями, розв'язання ними тестових ситуаційних задач.

До підсумкового заняття допускаються студенти, які повністю відвідали аудиторні навчальні заняття з дисципліни, передбачені навчальною програмою, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну. Студенту, який не виконав всі види робіт, передбачені навчальною програмою, з поважної причини, вносяться корективи до індивідуального навчального плану і дозволяється відпрацювати академічну заборгованість до певного визначеного терміну.

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

18. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за 200-бальною шкалою з використанням прийнятих та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент повинен отримати **оцінку з кожної теми**. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали залежно від кількості тем у модулі.

ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ

Номер модуля кількість навчальних годин/кількість кредитів ECTS	Кількість змістових модулів, їх номери	Кількість оцінюваних практичних занять	Денна форма навчання								
			Конвертація у бали традиційних оцінок								Мінімальна кількість балів*
			Традиційні оцінки				Бали за виконання індивідуального завдання як виду СРС				
			"5"	"4"	"3"	"2"	"5"	"4"	"3"		
90/3	-	8	23,5	19	14	0	12	10	8	120	

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність, дорівнює 200 балам. Вона вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці «відмінно» на кожному практичному занятті з додаванням максимальної кількості балів за індивідуальну самостійну роботу: $(8 \times 23,5 = 188 + 12)$

Мінімальна кількість балів, яку може набрати студент при вивченні предмета, вираховується шляхом складання кількості балів, що відповідають оцінці «задовільно» на кожному практичному занятті з додаванням мінімальної кількості балів за індивідуальну самостійну роботу: $(8 \times 14 = 112 + 8)$

Оцінювання індивідуальної роботи студента: кількість балів за різні види індивідуальної самостійної роботи студента залежить від її обсягу і значимості, але не більше 12 балів.

Оцінка «5» конвертується в 12 балів;

«4» – в 10 балів;

«3» – в 8 балів;

«2» – в 0 балів.

19. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

19.1. Базова:

1. Основи фармацевтичного і медичного товарознавства: навч. посіб. / К. М. Римарчук. – К. : ВСВ «Медицина», 2015. – 120 с.
2. Медичне та фармацевтичне товарознавство: практикум / Дем'яненко В. Г., Афанасьєва В. А., Проскочило А. В. Бреусова С. В., за ред. проф. В. Г. Дем'яненка. – К.: ВСВ "Медицина", 2010. – 296 с.
3. Медичне і фармацевтичне товарознавство: Товари аптечного асортименту: навч. посіб. [для вищ. навч. закл.] / Б. П. Громовик, Н. Б. Ярмо, І. Я. Городецька, О. М. Корнієнко, Н. Л. Ханік. – За ред. проф. Б.П. Громовика. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 496 с.: іл.
4. Товарознавство на фармацевтичному підприємстві: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності «Фармація» / І.І. Баранова, С.М. Коваленко, С.В. Бреусова та ін. – Харків: НФаУ, 2018. – 160 с.
5. Медичне та фармацевтичне товарознавство: підручник для студентів вищ. навч. закл. / І.І. Баранова, С.М. Коваленко, Д.В. Семенів та ін. – Харків : НФаУ : Золоті сторінки, 2017. – 320 с.
6. Медичне та фармацевтичне товарознавство: підручник для студентів вищ. навч. закладів / І.І. Баранова, С.М. Коваленко, Ю.О.Безпала, Т.В. Дядюн, С.О. Мамедова. – Х.: НФаУ : Оригінал, 2016. – 304 с. : іл.

19.2. Допоміжна:

1. Наказ МОЗ України 29.09. 2014 № 677 «Про затвердження Порядку контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібної торгівлі».
2. Постанова КМУ від 02.10.2013 р. N 753 «Про затвердження Технічного регламенту щодо

медичних виробів».

3. Наказ МОЗ України від 06. 07. 2012 № 498 «Про затвердження Переліку товарів, які мають право придбавати та продавати аптечні заклади та їх структурні підрозділи».

4. Наказ МОЗ України від 03.10.2011 № 634 – «Настанова «Лікарські засоби. Належна практика зберігання». СТ-Н МОЗУ 42-5.1:2011».

5. Наказ МОЗ України від 30.05.2013 № 455 «Про затвердження настанови

6. Гридасов В.І., Оридорога Л.М., Винник О.В. Фармацевтичне і медичне товарознавство: Підруч. для студ. вищ. фар мац. навч. закл. та фармац. ф- тів вищ. мед. навч. закл. III-IV рівнів акрид. (2-е вид.). – Х.: Вид-во НФаУ; "МТК-книга". 2004. – 160с.

19.3. Інформаційні ресурси:

1. ЕНК «Основи медичного та фармацевтичного товарознавства» на moodle.bsmu.edu.ua

2. Сайт МОЗ України – <http://www.moz.gov.ua>.

20. УКЛАДАЧІ ДОВІДНИКА ДЛЯ СТУДЕНТА (СИЛАБУСУ)

1. ГЕРУШ Олег – завідувач кафедри фармації, доцент, к.фарм.н.;

2. ПАЗИНЮК Анна – викладач фахового коледжу БДМУ.